

Osasuna Politika Guztietan

BATZORDE TEKNIKOA

Txosten
sektoriala **2018**

Enplegua

2019ko maiatzaren 28an

Euskadi, auzolana

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

OSASUN SAILA

DEPARTAMENTO DE SALUD

Emplegua

Los factores que determinan la salud y el bienestar son múltiples, y el empleo es un dAsko dira osasuna eta ongizatea eragiten dituzten faktoreak, eta enplegua osasun arloko desberdintasunen egiturazko gizarte adierazle bat da, beraz, lana sortzeak osasun ekitatea eskuratzen lagunduko du.

Langabeziak ekonomiari eragiten dio eta, gainera, ondorioak ditu pertsonen osasunean. Azterketen arabera, depresioa da lanik gabe dagoen pertsona baten ondorio ohikoena; nolanahi ere, badira langabeziarekin lotutako eta langabeziaren ondoriozko beste konplikazio batzuk ere, desesperazioa eta antsietatea, adibidez; lana bilatzeak estresa sortzen du. Arazo ekonomikoek familia-arazoak ekar ditzakete, eta jakina da egoera animikoak osasuna hondatzen duela, oro har, eta diabetesa edota hipertentsioa eragin ditzakeela. Bakartze sozial arriskua ere ekar dezake errutina galtzeak.

Enplegu eta Gizarte Politiken Sailean enpleguaren balio handiaren jakitun gara eta, horregatik, Enplegurako Plan Estrategikoa 2017-2020 jarri dugu abian, 2020ko azken hiruhilekoan langabezia-tasa %10etik jaisteko, 2017-2020 aldian 20.000 gazteri lan-aukera bat eskaintzeko eta, enpresa berriak sortuta, lan-aukera gutxien dituzten pertsonak kontratatzeko pizgarriak jarrita eta enplegua sortzeko sektore intentsibo gisa errehabilitazioa publikoki sustatuta, aldi horretan 58.000 enplegu sustatzeko helburu estrategikoekin.

Helburu horiek Osasun Plana 2013-2020 izenekoaren lehentasunezko 5 arloak garatzen lagunduko dute.

Enplegurako Plan Estrategikoak positiboki eragingo du esfera pertsonalean, familiarrean eta sozialean gizarte ekonomiaren, tokiko garapenaren eta eskualde zein udalerrri behartsuenetako enpleguaren aldeko babes espezifikoaren bidez, eta osasun inekitatea arriskua gutxituko du.

Langabeziaren kronifikatzea saihesteak izan behar du langabeziaren aurkako borrokaren lehentasunetako bat, pertsonengan eta gizartean, oro har, eragiten dituen ondorio larriengatik (gizarte bazterketa arriskua, autoestimua arazoak edo enplegu bat lortzeko itzaropen txikiagoak).

Helburu hori lortzeko, lana aktibatzekeo neurri espezifikoak hartuko dira kalteberatasun berezia edo lan-merkatuan sartzeko zailtasun handiagoak dituzten

taldeentzat, DSB Eren onuradun direnentzat, langabezian denbora luzea daramaten pertsonentzat eta 45 urtetik gorako langabeentzat, gazteentzat, desgaitasunen bat duten pertsonentzat, etorkinentzat eta abar. Lan-merkatuan sartzen laguntzeko ahozko jarduera integralen bidez, pizgarrien bidez eta merkatu babesetik gauzatuko dira neurri horiek, enplegurako zentro berezien eta intertzio enpresen edo tokiko zein eskualdeko planen bidez.

	2018	METATUTA 2017-2018
PIZGARRIAK IZAN DITUZTEN ENPLEGUAK	18.344	34.143
LAN-AUKERA BAT EDUKI DUTEN GAZTEAK	10.259	17.115
LAGUNTZA IZAN DUTEN ENPRESAK	1.970	3.527

Enplegua lortzeko aukera okerragoak dituzten taldeak lehenesten dituzten ekintzekin eta, oro har, langabezia gutxituta, Enplegurako Plan Estrategikoak gizarte ongizatea sendotzen duten egiturazko eta bitarteko adierazleetan eragitea aurreikusten du, osasuna sortzeko eta osasun ekitatea areagotzeko.

Gazteen osasunak ere irabaziko du planak lana eta familia uztartzeko edota gazteentzako prestakuntzaren eta belaunaldi-txandaketaren inguruan planteatutako ekintzekin. Gazteen enpleguaren sustapena Lehen Aukera bezalako programen, gazteen ekintzailtzarako laguntzen, prestakuntza dualaren, unibertsitateetako campusetako enplegu zentroyen eta txandatze-berritze programen bidez garatzen dira, bai eta tokiko eta eskualdeko planetan gazteak kontratatuta ere.

2018	
Lehen Aukera programa	309
Hezkuntza mundutik lan mundurako trantsizioa	4.938
Gazteen ekintzailtzaren aldeko laguntza	1.050
Tokiko eta eskualdeetako enplegu planetan kontratatutako gazteak	1.088
Enplegu eskaintza publikoetako gazteak	2.045
Errelebo-kontratua	47
Gazteak itzultzeko programa	6
Prestakuntza-enplegu beka	743
Sektore espezifikoetako laguntza-programak	33
LAN-AUKERA BAT EDUKI DUTEN GAZTEAK GUZTIRA:	10.259

Enplegurako Plan Estrategikoak Renove Azpiegiturak linea bat ere badu, osasun zentroak birgaitzeko eta eraberritzeko Renove osasuna programekin, eta enpleguaren sektorea dinamizatzearekin batera, eskaintza eta zerbitzu egokiak bermatzen ditu osasun zentroetan eta ekipamendu publikoetan.

2019RAKO AURREIKUSITAKO EKINTZAK

Bizimoduak edo herentzia genetikoak bezalako banakako faktoreen gainera, euren bizi eta lan baldintzei eragiten dieten beste determinatzaile sozial eta ekonomiko batzuek eragiten dute pertsonen osasunean, eta gaixotasunekiko zaurgarritasuna areagotzen dute.

Enplegurako Plan Estrategikoa 2017-2020 ez ezik, Gizarteratzeko IV. Euskal Plana 2017-2021 ere badu Enplegu Zuzendaritzak, sozialki ahulagoak diren taldeen osasun kaskarragoa eragiten duten zirkunstantzia, aukera eta baliabideen banaketa desberdinari modu integralean, dimentsio askotatik eta hainbat erakundetatik aurre egiteko.

Osasunaren arloan eragin dezaketen 2019rako aurreikusitako ekintzen artean daude gizarteratze programa pilotuak diseinatu, abian jarri eta esperimendatzea, kulturaren eta kirolaren bitartez eta eskusio edo gizarte-bazterketa arrisku handia duten arlo komunitarioetan esku-hartzeak eginda, buruko nahasmenduen eta adikzioen determinatzaileetan eragiteko.

Bestalde, auzo, udalerrri edo eskualde mailako koordinazio-mahai sektorialen eratzea bultzatuko da pobrezia eta gizarte-bazterketaren esparruan, enplegu, osasun, hezkuntza eta gizarte zerbitzu publikoen jarduerak koordinatzeko.

Gizarteratzeko Euskal Planak gizarte-bazterketa egoeran dauden pertsonentzako laguntza ibilbide soziosanitario espezifikoak zehaztu nahi ditu.

Neurri horiekin, inpaktua espero da ohitura osasungarriari dagokienez, batez ere gizarte zaurgarritasun egoeran dauden biztanleen artean, bai eta gizarte-bazterketa arriskuan edo egoeran dauden pertsonen osasun zerbitzuetarako sarbide egokia edukitzea eta osasunaren inguruko gizarte desberdintasunak gutxitzea ere.

“Euskal Autonomia Erkidegoko pertsona desgaituen enplegarritasunarekin erlazioatutako programak eta zerbitzuak eta Enplegu Zentro Berezien Euskal Erregistroa arautzen dituen dekretu proiektua”ren izapidetzea ere amaituko dugu aurten, desgaitasunen bat duten pertsonak kalitatezko lan-jarduera egonkorretan sar daitezen sustatzeko. Horrekin batera, Enplegu Zentro Berezien Euskal Erregistroa sortu eta arautu, eta horiek kalifikatzeko eta inskribatzeko prozedura ezarriko da.